

Päiväys

15.04.2024

Diaarinumero

37/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

15.04.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **22.04.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 15.04.2024 nro 443/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, selvitys muurahaishappotehtaan TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan sekä säiliö- ja autolastauksen hönkien käsittelystä, Oulu.

Valittaja ja luvan haltija

Taminco Finland Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **15.04.2024 – 22.05.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **22.05.2024**.

15.04.2024

Dnro 37/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan haltija

Taminco Finland Oy

Päätös, josta valitetaan

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 29.11.2022 nro 147/2022

Asian aikaisemmat vaiheet

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 23.6.2020 ympäristölupapäätöksellä nro 85/2020 muun ohella tarkistanut alun perin Kemira Oyj:lle myönnetyn ympäristöluvan Dnro PPO-2005-Y-1-111 tehtaan pääasiallista toimintaa koskevien uusien BAT-päätelmien (suurivolyymisten orgaanisten kemikaalien tuotanto) julkaisun vuoksi. Samalla aluehallintovirasto on muuttanut luvan vastaamaan Taminco Finland Oy:n nykyistä toimintaa. Päätös koskee hakemuksen mukaista muurahaishapon (110 000 t/v) ja sen jatkojalosteiden tuotantoa sekä prosessiveden valmistusta.

Toiminnassa on noudatettava päätöksessä annettuja lupamääräyksiä. Päätöksen lupamääräykset 4, 5 ja 24 kuuluvat seuraavasti:

4. Kaikki laitosalueella muodostuvat likaantumattomat hulevedet, käytetty jäähdytysvesi, vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi, hiekkasuotimien huuhteluvesi sekä ioninvaihtomassojen regenerointiliuos saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen.

Alueella muodostuvat, mahdollisesti öljyä sisältävät vedet on käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa I luokan öljynerotimessa, jonka jälkeen ne saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen. Mikäli vedet johdetaan viemäriin, ne on ensin käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa II luokan öljynerotimessa.

Öljynerotusjärjestelmät, mukaan lukien laskeutusaltaan eteläpäässä oleva öljyvuomi, on pidettävä toimintakuntoisina. Öljynerotuskaivot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa.

5. Toiminnassa muodostuvat talous- ja prosessijätevedet, mukaan lukien maakaasun kaasutuksessa muodostuva nokivesi, on johdettava Oulun kaupungin viemäriverkostoon. Jätevesien käsittely ja johtaminen on toteutettava siten, että niistä ei aiheudu haittaa viemärin rakenteelle, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen asianmukaiselle käsittelylle. Teollisuusjätevesisopimuksista on toimitettava jäljennökset Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Raskaan polttoöljyn kaasutuksessa muodostuva noki on pestävä pois vesipesurissa ja muodostuva nokivesi on toimitettava käsiteltäväksi hakemuksen mukaisesti. Nokivesi on käsiteltävä asianmukaisesti hajuhaittojen ehkäisemiseksi ennen sen johtamista lingottavaksi. Nokiveden käsittelyssä muodostuva linkovesi saadaan johtaa linkovesialtaalle.

24. Luvan saajan on esitettävä suunnitelma TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan erottamisesta ja käsittelystä sekä selvitettävä mahdollisuudet säiliö- ja autolastauksen hönkien keräämiseksi ja käsittelemiseksi.

Selvitykset on toimitettava 30.6.2021 mennessä aluehallintovirastolle hakemusasiana. Aluehallintovirasto voi selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa.

Lupamääräysten 4 ja 24 perustelut

Lupamääräys 4

Määräyksellä varmistetaan sadevesiviemäriin ja avo-ojan kautta Oulujokeen johdettavien vesien sekä haitallisimpien vesijakeiden (öljypitoiset vedet) asianmukainen käsittely ja johtaminen. Määräys on tarpeen pintaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vedenkäsittelylaitoksella täyssuolapoistetun veden valmistuksessa muodostuvan sakan vaihtoehtoisesta käsittelystä on annettu selvitysvelvoite lupamääräyksessä 24.

Lupamääräys 24

Luvan saaja valmistaa täyssuolapoistettua vettä Oulujoen vedestä alueen teollisuuslaitosten käyttöön. Prosessissa veteen lisätään alumiinisulfaattia ja natriumalumiinaattia. Hakemuksen mukaan flotaatioprosessissa muodostuva sakkapitoinen vesi johdetaan avo-ojan kautta takaisin Oulujokeen. Hakemuksen täydennyksen mukaan sakka sisältää muun muassa alumiinia ja rikkiä. Tarkastuksella saadun selvennyksen mukaan osa sakasta poistetaan avo-ojan altaassa ennen pohjapatoa. Luvan saajalle on annettu määräys selvittää vaihtoehtoisia prosesseja tai menettelytapoja sakan poistamiseksi Oulujokeen johdettavasta vedestä kemikaalikuormituksen vähentämiseksi.

Toiminnassa muodostuu hajapäästöjä esimerkiksi säiliöiden höngistä. Luvan saajalle on annettu selvitysvelvoite ympäristöön johdettavien päästöjen vähentämiseksi.

Valituksenalainen päätös

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on päätöksellään 29.11.2022 nro 147/2022 hyväksynyt Taminco Finland Oy:n toimittamat Oulun muurahaishappotehtaan ympäristölupapäätöksen nro 85/2020 lupamääräyksessä 24 edellytetyt selvitykset ja Taminco Finland Oy:n esityksen säiliö- ja autolastauksen hönkien keräämisestä ja käsittelystä.

Aluehallintovirasto on hylännyt Taminco Finland Oy:n esityksen TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan käsittelemiseksi nykyisellä tavalla ja määrännyt sen käsittelystä lupamääräyksestä 5 ilmenevästi.

Aluehallintovirasto on muuttanut (*muutokset kursivilla*) ympäristöluvan nro 85/2020 lupamääräyksiä 4 ja 5 seuraavasti.

4. Kaikki laitosalueella muodostuvat likaantumattomat hulevedet, käytetty jäähdytysvesi [poistettu tekstiä] ja hiekkasuotimien huuhteluvesi [poistettu tekstiä] saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen.

Alueella muodostuvat, mahdollisesti öljyä sisältävät vedet on käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa I luokan öljynerotimessa, jonka jälkeen ne saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen. Mikäli vedet johdetaan viemäriin, ne on ensin käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa II luokan öljynerotimessa.

Öljynerotusjärjestelmät, mukaan lukien laskeutusaltaan eteläpäässä oleva öljypuomi, on pidettävä toimintakuntoisina. Öljynerotuskaivot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa.

5. Toiminnassa muodostuvat talous- ja prosessijätevedet, mukaan lukien maakaasun kaasutuksessa muodostuva nokivesi, on johdettava Oulun kaupungin viemäriverkostoon.

Vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi sekä ioninvaihtomassojen regenerointiliuos on johdettava Oulun kaupungin viemäriverkostoon 1.1.2024 alkaen. Vaihtoehtoisesti vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi on tiivistettävä ja tiivistyksessä muodostunut sakka on toimitettava käsiteltäväksi tai loppusijoitettavaksi laitokseen, käyttökohteeseen tai kaatopaikalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely. Tiivistyksessä erotettu vesi voidaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen.

Jätevesien käsittely ja johtaminen on toteutettava siten, että niistä ei aiheudu haittaa viemäriin rakenteelle, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen asianmukaiselle käsittelylle.

Teollisuusjätevesisopimuksista on toimitettava jäljennökset Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

[Poistettu tekstiä]

Päätöksen perusteluja

Selvityksessä on tarkasteltu seuraavia kolmea eri vaihtoehtoa TSP-veden käsittelyssä muodostuvan sakan käsittelemiseksi: sakan johtamista Oulujokeen nykyisellä tavalla, sakan viemäröintiä tai flotaatiolietteen tiivistämistä ja kuljettamista jätteenpolttolaitokselle. Selvityksessä on esitetty kustannusarviot edellä mainituille vaihtoehdoille. Selvityksessä todetaan myös, että flotaatiolietteen viemäröinnillä tai tiivistämisellä ja tiivistetyn sakan kuljettamisella jätteenpolttolaitokselle saavutettava hyöty on avo-ojan veden laadun osalta epäselvä ja Oulujoessa hyöty jää hyvien laimenemisolosuhteiden perusteella vähäiseksi. Luvan haltija on selvityksessä päätenyt esittämään, että toimintaa jatkettaisiin voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti johtamalla flotaatioliete avo-ojan kautta Oulujokeen.

Aluehallintovirasto on todennut, että vedenpuhdistuksessa muodostuvien sakkujen ja jätevesien johtaminen Oulujokeen ei ole parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Johtamalla flotaatioliete Oulujokeen, lisätään muun muassa joen alumiini- ja sulfaattikuormitusta, sillä TSP-veden valmistuksessa käytetään alumiinipohjaisia vedenpuhdistuskemikaaleja. Vaikka sakkapitoisen veden viemäröinnillä saavutettava hyöty on hakemuksen mukaan epäselvä avo-ojan veden laadun osalta ja Oulujoen osalta hyöty jää hakemuksen mukaan vähäiseksi Oulujoen hyvien laimenemisolosuhteiden vuoksi, on kemikaalikuormitusta silti pyrittävä vähentämään kaikin käytettävissä olevin keinoin. Aluehallintovirasto on arvioinut, että viemäröinnin mahdollistamiseksi tehtävien muutostöiden aiheuttama kustannus on kohtuullinen siitä saataviin hyötyihin nähden.

Aluehallintovirasto on muuttanut lupamääräystä 4 siten, että jatkossa Oulujokeen voidaan johtaa likaantumattomien hulevesien ja jäädytysveden lisäksi vain hiekkasuotimien huuhteluvesi. Hiekkasuotimien huuhteluveden arvioidaan sisältävän sen verran vähän kemikaaleja, että se voidaan jatkossakin johtaa Oulujokeen. Lisäksi huuhteluvesiä muodostuu suuria määriä vuodessa ja niiden viemäröinnistä ja johtamisesta jätevedenpuhdistamolle aiheutuisi merkittäviä lisäkustannuksia eikä kustannuksia voida pitää kohtuullisina huuhteluvesien johtamisesta viemärin kautta jätevedenpuhdistamolle saataviin hyötyihin nähden.

Lupamääräystä 5 on muutettu siten, että vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi sekä ioninvaihtomassojen regenerointiliuos on johdettava vesihuoltolaitoksen viemäriverkostoon 1.1.2024 alkaen. Aiemmin ne saatiin johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen. Edellä mainittujen jätevesijakeiden arvioidaan sisältävän eniten kemikaaleja avo-ojaan johdetuista jätevesijakeista. Vedenkäsittelylaitoksen läheisyydessä on painovoimaisesti toimiva kaupunkivesiviemäri valmiina ja siten

ioninvaihtomassojen regenerointiliuosten johtamisesta viemäriverkostoon yhdessä sakkapitoisen veden kanssa aiheutuvat kustannukset ovat kohtuulliset siitä saatavaan hyötyyn nähden. Lisäksi flotaatiolietteen ja ioninvaihtohartsien regenerointiliuosten viemäröinti neutraloinnin jälkeen on yleisesti käytetty toimintatapa, kuten luvan saaja on itsekin selvityksessään todennut. Edellä mainittujen jätevesijakeiden johtaminen vesistöön ei ole parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden mukainen toimintatapa. Vaihtoehtoisesti sakkapitoinen vesi voidaan määräyksen mukaisesti tiivistää ja tiivistetty liete toimittaa jatkokäsittelyyn. Käsittelyssä muodostunut vesi voidaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen. Tällä vaihtoehtoisella tavalla sakkapitoisen veden aiheuttamaa kemikaalikuormitusta Oulujokeen saadaan myös vähennettyä, koska kemikaalit saadaan otettua talteen tiivistettyyn lietteeseen. Muutostöiden suunnittelulle ja rakentamiselle on annettu riittävästi aikaa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Taminco Finland Oy on ensisijaisesti vaatinut, että valituksenalaista päätöstä muutetaan siten, että ioninvaihtomassojen regenerointiliuos saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen siten kuin lupapäätöksessä nro 85/2020 on määrätty.

Toissijaisesti on vaadittu, että valituksenalaisen päätöksen lupamääräystä 5 muutetaan siten, että Tamincon on esitettävä aluehallintovirastolle suunnitelma ioninvaihtomassojen regenerointiliuoksen käsittelystä kahden vuoden kuluessa valituksenalaisen päätöksen saatua lainvoiman, jonka perusteella aluehallintovirasto voi tämentää lupapäätöksen lupamääräyksiä. Mahdollisten täsmennysten antamiseen asti ioninvaihtomassojen regenerointiliuos saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen siten kuin lupapäätöksessä on määrätty.

Perustelut

Valittaja on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti.

Toiminta on jo nykyisellään parhaan käyttökelpoisen tekniikan edellyttämällä tasolla

Aluehallintovirasto ei ole viitannut päätöksen perusteluissa siihen vertailuasiakirjaan taikka BAT-päätelmään, jonka nojalla viemäröintivelvoite on asetettu. Päätöksestä ei ilmene, onko aluehallintovirasto ottanut ratkaisussaan huomioon muun ohella sen, että Taminco nykyisellään neutraloi regenerointiliuoksen, taikka sitä, täyttääkö neutralointi parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Käsiteltyjen vesien johtamista avo-ojan kautta Oulujokeen ja sen suhdetta parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan on tarkasteltu 23.6.2020 annetussa lupapäätöksessä. Lupapäätöksen kohdassa ”Ympäristöluvan harkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset” todetaan, että Tamincon toiminta vastaa BAT-päätelmiä, kun toimitaan lupapäätöksen ja siinä

annettujen lupamääräysten mukaisesti. Tamincon selvitys sen toiminnassa käytössä olevista tekniikoista ja menetelmistä verrattuna pääasiallista toimintaa koskevassa vertailuasiakirjassa ja päätelmissä esitettyyn on liitetty lupapäätöksen liitteeksi 2. Toimintaan soveltuvia BAT-päätelmiä ei ole päivitetty lupapäätöksen antamisen jälkeen eikä Tamincon toiminta ole muuttunut lupapäätöksen antamisen jälkeen. Tamincon toiminta jo nykyisellään vastaa toimintaan soveltuvia BAT-päätelmiä.

Lausunnossaan Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ei ole nähnyt lupapäätöksen mukaisten vesijakeiden edellyttävän toisenlaista käsittelyä. Toiminnan voidaan siten valvontaviranomaisenkin antaman lausunnon perusteella arvioida täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Hakijaa ei ole kuultu regenerointiliuoksen viemäröintivelvoitteesta

Nyt käsillä olevassa asiassa on ollut kyse lupamääräyksen 24 selvitysvelvollisuuteen perustuvasta hakemusasiasta eli TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan erottamisesta ja käsittelystä sekä säiliö- ja autolastauksen hönkien keräämisestä ja käsittelemisestä.

Hakemusasiassa ei ole ollut kyse regenerointiliuoksen käsittelyvaihtoehdoista eivätkä Tamincon toimittamat selvitykset edellä mainitusta syystä myöskään sisältäneet kyseiseen vesijakeeseen liittyviä selvityksiä. Aluehallintovirasto valituksenalaisessa päätöksessä ja ELY-keskus antamassaan lausunnossa ovat todenneet, että Tamincon esittämät selvitykset, joihin ei sisältynyt regenerointiliuosta koskevia selvityksiä, vastasivat sisällöltään lupamääräyksen 24 vaatimuksia.

Aluehallintovirasto ei ole varannut Tamincolle tilaisuutta lausua asiasta taikka pyytänyt Tamincoa täydentämään hakemusta kyseiseen vesijakeeseen liittyvillä selvityksillä. Aluehallintoviraston saamista lausunnoissa ei myöskään ole edellä mainitusta johtuen arvioitu regenerointiliuoksen viemäröintiin liittyviä seikkoja, kuten siitä saatavaa ympäristöhyötyä taikka vesihuoltolaitoksen mahdollisuudesta vastaanottaa regenerointiliuosta nykyisen tuotantotason mukaisia määriä.

Regenerointiliuosta koskeva ratkaisu perustuu puutteellisiin selvityksiin

Valituksenalaisen päätöksen taustalla on lupapäätöksen lupamääräys 24:ään perustuva selvitysvelvollisuus, joka ei ole edellyttänyt Tamincoa esittämään erillistä suunnitelmaa esimerkiksi regenerointiliuoksen käsittelyvaihtoehdoista. Lupamääräystä 24 koskevista perusteluista ei myöskään ilmene, että selvityksen olisi tullut käsitellä suunnitelma regenerointiliuoksen käsittelemiseksi.

Taminco ei esittänyt käsillä olevan hakemusasian yhteydessä selvitystä regenerointiliuoksen käsittelystä taikka mahdollisia käsittelyvaihtoehtoja ja niihin liittyviä kustannus-hyötyanalyyssejä. Tällaista selvitystä ei myöskään aluehallintovirasto pyytänyt esittämään hakemusasian käsittelyn yhteydessä.

Koska lupamääräys 24 ei edellyttänyt esittämään regenerointiliuokseen liittyvää selvitystä, ei yksikään lausunnon antaja lausunut regenerointiliuosten käsittelystä tai sen käsittelyvaihtoehdoista. Aluehallintoviraston käytettävissä ei siten ole ollut lausunnonantajien näkemyksiä regenerointiliuosten käsittelystä. Aluehallintoviraston menettely on tältä osin ristiriidassa hallintolain 34 §:n ja ympäristönsuojelulain 42 §:n kanssa.

Valituksenalainen päätös, siltä osin kuin se kohdistuu regenerointiliuoksen viemärointiin, perustuu riittämättömiin selvityksiin kyseisen vesijakeen käsittelyvaihtoehdoista, viemäroinnin toteutusmahdollisuuksista, viemäroinnistä aiheutuvista kustannuksista ja siitä saatavista ympäristöhyödyistä.

Selvitysten puutteellisuudesta seuraa, että päätöksen tukena olevat perustelut ovat riittämättömät, kun huomioidaan päätöksen vaikutukset Tamincolle niin käytännön kuin kustannusten tasolla. Puutteellisten selvitysten vuoksi regenerointiliuoksen viemäroinnin tarpeellisuutta taikka teknisiä ja taloudellisia mahdollisuuksia ei ole voitu arvioida ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla eikä päästöstä perustella hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla.

Viemärointiin liittyvää kustannus-hyötyanalyysia ei ole toteutettu asianmukaisesti

Regenerointiliuosten osalta aluehallintovirasto on todennut, että vesijakeen johtamisesta viemäriverkostoon yhdessä sakkapitoisen veden kanssa aiheutuvat kustannukset ovat kohtuulliset siitä saatavaan hyötyyn nähden. Aluehallintovirasto on siten perustanut päätöksensä osin viemärointivelvoitteen perusteella tehtyyn kustannus-hyötyanalyysiin.

Valituksenalaisen päätöksen perustelut ovat puutteelliset siltä osin, kuin ne liittyvät regenerointiliuoksen viemärointivelvoitteen kustannus-hyötyanalyysiin. Asian puutteellisen selvittämisen vuoksi aluehallintovirastolla ei ole ollut käytettävissä sellaisia tietoja ratkaisunsa pohjaksi, joilla se olisi voinut arvioida viemäroinnistä aiheutuvat kustannukset ja suhteuttaa niitä viemäroinnistä mahdollisesti saataviin ympäristöhyötyihin. Aluehallintoviraston päätös perustuu kustannusten ja ympäristöhyötyjen virheelliselle vertailulle.

Regenerointiliuoksen viemärointivelvoitteelle ei ole ympäristönsuojelullista perustetta

Regenerointiliuoksen johtaminen avo-ojan kautta Oulujokeen perustuu lupapäätökseen. Kuten lupapäätöksessäkin on todettu, toimittaessa lupamääräysten mukaisesti toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Vastaavan näkemyksen on jakanut myös ELY-keskus, joka on lupapäätöstä ja valituksenalaista päätöstä koskevissa lausunnoissaan katsonut, että avo-ojaan johdettavat ja sieltä edelleen Oulujokeen ohjautuvat vesijakeet, joihin muun

muassa regenerointiliuos lukeutuu, eivät merkittävästi heikennä Oulujoen vedenlaatua tai vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista Oulujoessa.

Aluehallintovirasto ei ole päätöksessään arvioinut sitä, onko velvoitteelle kustannustehokkaampia taikka ympäristöhyötyjen näkökulmasta muita vaihtoehtoja, kuten vesijakeeseen liittyvää tarkkailuvelvoitetta taikka vaihtoehtoista käsittelymenetelmää.

Vesinäytteet sisältävät poikkeamia, jotka johtuvat mittausvirheistä tai kontaminaatiosta

Päätöksen taustalla olevat analyysitulokset 16.12.2020 ja 5.5.2021 otetuista näytteistä vesilaitokselle tulevasta ja vesilaitokselta Oulujokeen johdettavasta vedestä sisältävät poikkeamia, jotka ovat tulkittavissa joko virheellisiksi tuloksiksi tai kontaminaatioksi.

Valituksenalaisen päätöksen perusteluiden yleispiirteisyydestä johtuen on epäselvää, miten hakemuksen mukana toimitetut analyysitulokset ovat vaikuttaneet valituksenalaiseen päätökseen.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Oulun kaupungissa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Oulun kaupungille, Oulun kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveysuojeluviranomaisille ja Oulun Vesi -liikelaitokselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen luvan hakijan valituksesta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa on todettu, että valitus ei anna aihetta muuttaa valituksenalaista päätöstä. Lisäksi lausunnossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Ioninvaihtohartsien regeneroinnin on katsottu olevan oleellinen osa TSP-veden valmistusprosessia kuten se on esitetty selvityksessä ja lupapäätöksessä nro 85/2020. TSP-veden valmistuksessa muodostuvia jätevesijakeita ovat flotaatioliete, hiekkasuodattimien huuhteluedet ja neutraloidut ioninvaihtohartsin regenerointiliuokset. Aluehallintovirasto on antanut päätöksessään määräykset kaikkien näiden jätevesijakeiden osalta. Tämän vuoksi Taminco Finland Oy:tä tai lausunnonantajia ei ole erikseen kuultu ioninvaihtohartsien regeneroinnissa muodostuvien jätevesien osalta.

Toissijaisen vaatimuksen osalta aluehallintovirasto on todennut, että selvityksestä ei saatane sellaista uutta ja oleellista tietoa, että siihen olisi tarvetta. Asia on ratkaistavissa valituksenalaisesta päätöksestä ja päätöksestä nro 85/2020 sekä niiden asiakirjoista saatavilla tiedoilla.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on viitannut aluehallintovirastolle asiassa antamaansa lausuntoon ja ilmoittanut, ettei se ota valitukseen enemmälti kantaa.

Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Oulun kaupungin terveysuojeluviranomainen ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta asiassa.

Oulun Vesi -liikelaitos on viitannut aluehallintovirastolle asiassa antamaansa lausuntoon ja ilmoittanut, ettei asiassa ole täydennettävää.

Taminco Finland Oy on antanut lausunnon ja ilmoitusten johdosta vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Valittaja on painottanut sitä, että lupamääräyksen 24 mukaisessa selvitysvelvollisuudessa oli kyse ainoastaan flotaatioprosessissa muodostuvasta sakkapitoisesta vedestä, ei regenerointiliuoksesta ja Taminco on toimittanut selvityksen aluehallintovirastolle lupamääräyksen 24 mukaisessa laajuudessa.

Aluehallintovirasto on valituksessa kuvatulla tavalla asettanut viemäröintivelvoitteen regenerointiliuokselle ilman lopullista tietoa kyseisen velvoitteen kustannuksista ja toteutusmahdollisuuksista. Menettely on hallintolain menettelysäännösten ja ympäristönsuojelulain vastainen. Yksikään lausunnonantaja, ELY-keskus ja vesihuoltolaitos mukaan lukien, ei ole osannut ottaa regenerointiliuosta koskevaan viemäröintivelvoitteeseen kantaa.

Tamincon ympäristölupaan liittyvät lupaharkinnan perusteet sekä luvan myöntämisen edellytykset on arvioitu lupapäätöksen antamisen yhteydessä, sillä oletuksella, että regenerointiliuos johdetaan jatkossakin avo-ojaan eikä asia ole ollut minkään erityistä selvitystä koskevan lupamääräyksen piirissä. Ottaen huomioon, ettei laitoksen tai ympäristön olosuhteissa taikka lainsäädännössä ole lupapäätöksen ja valituksenalaisen päätöksen välisenä aikana tapahtunut muutoksia, on aluehallintoviraston asettamaa ennakoimatonta viemäröintivelvoitetta pidettävä Tamincon näkökulmasta kohtuuttomana.

Tamincon lupamääräyksen 24 nojalla aluehallintovirastolle toimittamassa selvityksessä on ollut kyse ainoastaan flotaatioprosessissa muodostuvasta sakkapitoisesta vedestä ja flotaatiolietteen käsittelyvaihtoehdoista. Kyseisessä selvityksessä regenerointiliuokset eivät ole olleet tarkastelun kohteena eikä kyseisen selvityksen perusteella voida näin ollen tehdä luotettavia johtopäätöksiä regenerointiliuosten todellisesta määrästä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hyväksyy valituksen ja muuttaa (*muutokset kursivilla*) valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiä 4 ja 5, (joilla on muutettu ympäristöluvan nro 85/2020 lupamääräyksiä) seuraavasti:

4. Kaikki laitosalueella muodostuvat likaantumattomat hulevedet, käytetty jäähdytysvesi [poistettu tekstiä] hiekkasuotimien huuhteluvesi *sekä ioninvaihtomassojen neutraloitu regenerointiliuos* saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen.

Alueella muodostuvat, mahdollisesti öljyä sisältävät vedet on käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa I luokan öljynerotuksessa, jonka jälkeen ne saadaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen. Mikäli vedet johdetaan viemäriin, ne on ensin käsiteltävä standardin SFS-EN 858-1 mukaisessa II luokan öljynerotuksessa.

Öljynerotusjärjestelmät, mukaan lukien laskeutusaltaan eteläpäässä oleva öljypuomi, on pidettävä toimintakuntoisina. Öljynerotuskaivot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa.

5. Toiminnassa muodostuvat talous- ja prosessijätevedet, mukaan lukien maakaasun kaasutuksessa muodostuva nokivesi, on johdettava Oulun kaupungin viemäriverkostoon.

Vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi (*poistettu tekstiä*) on johdettava Oulun kaupungin viemäriverkostoon 1.1.2024 alkaen. Vaihtoehtoisesti vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi on tiivistettävä ja tiivistyksessä muodostunut sakka on toimitettava käsiteltäväksi tai loppusijoitettavaksi laitokseen, käyttökohteeseen tai kaatopaikalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely. Tiivistyksessä erotettu vesi voidaan johtaa avo-ojan kautta Oulujokeen.

Jätevesien käsittely ja johtaminen on toteutettava siten, että niistä ei aiheudu haittaa viemärin rakenteelle, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen asianmukaiselle käsittelylle.

Teollisuusjätevesisopimuksista on toimitettava jäljennökset Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos

lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Erityistä selvitystä koskevat hallituksen esitykset

Hallituksen esityksen 84/1999 mukaan 55 §:n 3 momentin (ympäristönsuojelulaissa 86/2000) mukaan luvassa olevan selvitysmääräyksen perusteella voitaisiin myös eräissä tapauksissa asettaa toimintaa koskevia tarkempia määräyksiä. Luvassa voitaisiin määrätä esimerkiksi tekemään selvitys jonkin toiminnanharjoittajan valitseman toimenpiteen riittävydestä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jos selvitys osoittaisi, ettei toimenpide ole ollut riittävä, viranomainen määräisi lisävelvoitteista. Vastaavia määräyksiä on käytetty vakiintuneesti myös nykyisessä lupakäytännössä.

Hallituksen esityksen 214/2013 mukaan 54 § (ympäristönsuojelulaissa 527/2014) vastaisi pitkälti aiemmin voimassa olleen lain 43 §:n 1 momentin 5 kohtaa pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi annettavista määräyksistä. 54 §:n 1 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta määrätä toiminnanharjoittaja tekemään erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista ei ole voitu toimittaa tietoja lupaharkintaa varten.

Yleisenä edellytyksenä selvitystä koskevalle määräykselle olisi, että selvitystä tarvittaisiin toiminnan vaikutusten selvittämiseksi. Selvitysvelvollisuutta ei voitaisi antaa yleisen ympäristötiedon tuottamiseksi tai yleisen selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi, vaan selvityksen pitäisi liittyä luvanvaraiseen toimintaan. Lupaviranomaisen tulisi suhteellisuusperiaatteen mukaisesti arvioida selvityksen tarpeellisuus ja sen tekemisestä aiheutuvat kustannukset toiminnanharjoittajalle. Määräyksestä tulisi selvästi käydä ilmi viranomaiselle toimitettavaksi vaadittu tieto.

Käytännössä määräys voisi koskea tietyn ympäristövaikutuksen, esimerkiksi hajun tai melun, tarkempaa selvittämistä toiminnan jo alettua. Määräys saattaa olla tarpeen myös toiminnassa syntyneiden jätteiden laadun selvittämiseksi. Selvitys toimitettaisiin lupaviranomaiselle. Tämä voisi saadun selvityksen perusteella täsmentää voimassa olevan luvan niitä lupamääräyksiä, joiden tarkentamisen vuoksi selvitysvelvollisuus on annettu. Lupamääräysten muuttamisesta näissä tilanteissa säädettäisiin jäljempänä 90 §:ssä. Lupamääräyksiä voitaisiin selvityksen perusteella muuttaa sekä lievempään että ankarampaan suuntaan riippuen lupamääräyksen luonteesta ja sisällöstä sekä selvityksen tarkoituksesta ja tuloksista. Selvitysvelvollisuutta ei voitaisi

käyttää, jos selvitetävän tiedon on oltava lupaviranomaisen käytettävissä etukäteen, luvan myöntämisen edellytysten harkitsemiseksi tai keskeisten lupamääräysten antamiseksi.

Selvitysmääräys poikkeaisi tarkkailumääräyksestä siten, että se annettaisiin tietyn, ennalta epävarmana pidetyn asian täsmällisemmäksi selvittämiseksi. Se tähtäisi lupamääräyksen muuttamiseen tai ainakin sen harkitsemiseen. Pykälän 2 momentin mukaan luvassa on määrättävä ajankohta, johon mennessä selvitys olisi toimitettava lupaviranomaiselle. Selvityksen tekemiselle olisi annettava riittävästi aikaa. Momentissa olisi lisäksi viittaussäännös luvan täsmentämistä koskevaan 90 §:ään.

Saman hallituksen esityksen 90 §:ää koskevan perustelun mukaan pykälässä säädettäisiin lupaviranomaisen oikeudesta täydentää lupaa 54 §:n nojalla saamansa selvityksen perusteella. Pykälä vastaisi aiemmin voimassa olleen ympäristönsuojelulain 55 §:n 3 momenttia, jonka mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 43 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisen selvityksen perusteella.

Asiassa saatu selvitys

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 23.6.2020 antamallaan päätöksellä nro 85/2020 myöntänyt Oulun muurahaihappotehtaalle ympäristöluvan toiminnan olennaiseen muuttamiseen ja tarkistanut ympäristöluvan uusien BAT-päätelmien vuoksi. Tehtaalla valmistetaan muun ohella täyssuolapoistettua (TSP) vettä selvityksen mukaan arviolta 304 000 m³/v. Ympäristöluvan lupamääräyksen 24 mukaan luvan saajan on muun ohella tullut esittää suunnitelma TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan erottamisesta ja käsittelystä 30.9.2021 mennessä aluehallintovirastolle hakemusasiana. Edellä mainitun lupamääräyksen 24 mukaisen selvityselvöllisyyden ja sen perusteella annetun selvityksen takia on annettu valituksenalainen päätös.

Veden puhdistus tehtaalla tapahtuu saostuksen, flotaation, suodatuksen ja ioninvaihdon avulla. Vedessä oleva kiintoaine ja humus saostetaan alumiinisulfaatilla ja natriumalumiinaatilla ja pH säädetään saostukseen sopivaksi lipeällä (NaOH). Flotaatiossa veteen johdetaan pieniä ilmakuplia, jotka saavat saostuneen flokin nousemaan pintaan. Pintaan nousut flotaatioliete kulkeutuu veden virtauksen mukana suurimmaksi osaksi vaahdonpoistolaatikkoon, jossa on vaahdonpoistotela. Vesi ja pieni osa flotaatiolietteestä virtaa hiekkasuodattimille. Hiekkasuodattimilta vesi johdetaan ioninvaihtimille, jossa vedestä poistetaan suolat. Hiekkasuodattimia huuhdellaan vedellä flotaatiolietteen irrottamiseksi ja ioninvaihtohartseja regeneroidaan happamalla (HCl, H₂SO₄) ja emäksisillä (NaOH) liuoksilla ajoittain. Flotaatioliete, hiekkasuodattimien huuhteluedet ja neutraloidut ioninvaihtohartsin regenerointiliuokset on johdettu jäähdytysvesikanaaliin (avo-oja), jossa sakka painuu osittain avo-ojan pohjalle sekä kulkeutuu osittain Oulujokeen ylivuodon kautta.

Vesilaitokselta avo-ojaan johdettavien vesien määräksi on ympäristöluvassa nro 85/2020 arvioitu noin 220 000 m³/v. Vesilaitokselta avo-ojaan johdettavan veden aiheuttamaksi kiintoainekuormitukseksi on ympäristöluvassa arvioitu 6 800 kg/v. Ympäristöluvassa kiintoainekuorma on laskettu 14.6.2019 otetun näytteen kiintoaineen määritystuloksen ja avo-ojaan johdettavan vesimäärän arvion perusteella.

Flotaatioliete koostuu selvityksen mukaan raakaveden kiintoaineesta ja liukoisesta orgaanisesta aineesta sekä saostuskemikaaleista. Taminco Finland Oy:n ilmoittama saostuskemikaalien vuosikulutus alumiinisulfaatin osalta on noin 24 000 kg/v ja natriumaluminaatin osalta noin 20 000 kg/v. Jokiveden laatu ja sitä kautta saostuskemikaalien annostus vaihtelee eri vuodenaikoina, joten myös flotaatiolietteen koostumus vaihtelee.

Flotaatiolietteen kiintoainepitoisuutta on selvityksessä tarkasteltu laskennallisesti vedenkäsittelyssä poistuvan kiintoainemäärän sekä saostuskemikaalien vuosikulutuksien (alumiinisulfaatti (Al₂(SO₄)₃•14H₂O), 24 000 kg/v ja natriumaluminaatti (NaAlO₂), 20 000 kg/v) perusteella. TSP-veden valmistuksessa muodostuvan flotaatiolietteen määräksi on arvioitu 5–10 % valmistettavasta TSP-vedestä 304 000 m³/v eli 15 200–30 400 m³/v. Laskennallisen tarkastelun perusteella flotaatiolietteen kiintoainepitoisuus olisi arviolta 1 000–2 000 mg/l.

Flotaatiossa erotetun flotaatiolietteen lisäksi TSP-veden valmistuksessa muodostuu hiekkasuodattimen huuhteluvesiä arviolta noin 137 000 m³/v. Hiekkasuodattimet huuhdellaan noin kerran päivässä. Hiekkasuodattimiin pidähtynyt kiintoaine irtoaa huuhtelussa. Kiintoaine on flotaatiossa erottumatta jäänyttä flotaatiolietettä, joka koostuu orgaanisesta aineksestä, raakaveden kiintoaineesta ja saostuskemikaaleista.

Ioninvaihtimien regeneroinnissa muodostuu lisäksi käytettävien happojen (HCl, H₂SO₄) ja emäksien (NaOH) takia sekä happamia että emäksisiä regenerointiliuoksia, jotka neutraloidaan ennen avo-ojaan johtamista. Regenerointiliuoksia muodostuu arviolta noin 15 500 m³/v.

Veden pH:n säätöön ja ioninvaihtohartsien regenerointiin käytettävien happojen ja emästen vuosikulutukset ovat selvityksen mukaan: 32 % suolahappo (HCl) 5 000 kg/v, 72 % rikkihappo (H₂SO₄) 300 m³, 50 % lipeä (NaOH) 500 m³.

Taminco Finland Oy on toimittanut lupamääräyksen 24 tarkoittamat selvitykset (AFRY Finland Oy, 21.6.2021) Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 30.6.2021. Selvityksessä on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoa sakan erottamiselle ja käsittelylle. Vaihtoehdot ovat sakan käsittely nykyisellään, sakan viemärointi, eli flotaatiolietteen johtaminen sellaisenaan Oulun Veden jätevedenpuhdistamolle sekä flotaatiolietteen tiivistäminen ja kuljetus jätteenpolttolaitokselle.

Selvitysten mukaan flotaatiolietteen johtamisessa Oulujokeen nykyisellään myös kustannukset säilyvät ennallaan. Flotaatiolietteen viemäroinnin

investointikustannukset ovat arviolta 22 000 euroa ja käyttökustannukset arviolta 42 600–85 000 euroa vuodessa, jos kiintoainepitoisuus on tasolla 2 000 mg/l. Mikäli jätevesimaksua ei tarvitse korottaa käyttökustannukset ovat arviolta 25 100–50 200 euroa vuodessa. Flotaatiolietteen tiivistämisen investointikustannukset ovat arviolta 1 103 000 euroa. Flotaatiolietteen käyttökustannuksia ei ole arvioitu, mutta käyttökustannuksia on todettu muodostuvan polymeerikulutuksesta, prosessilaitteiden vaatimasta sähköstä, laitteiden ja rakennusten kunnossapidosta, työvoimakustannuksista, lietteenkuljetuksesta jätteenpolttolaitokselle ja jätteenpolttolaitoksen vastaanottomaksusta lietteelle.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on kysymys siitä, onko Pohjois-Suomen aluehallintovirasto voinut Taminco Finland Oy:n TSP-veden valmistuksessa muodostuvaa sakkaa koskevan erityisen selvityksen perusteella määrätä ioninvaihtomassojen regenerointiliuoksen käsittelystä lupamääräyksestä 5 ilmenevästi. Asiassa on ensisijaisesti ratkaistavana, onko voimassa olevan ympäristöluvan nro 85/2020 lupamääräyksessä 24 määrätty selvitysvelvollisuus koskenut myös ioninvaihtomassojen regenerointiliuosta.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen (HE 214/2013) mukaan määräyksestä tulisi selvästi käydä ilmi viranomaiselle toimitettavaksi vaadittu tieto. Hallinto-oikeus toteaa, että viranomainen voi selvityksen johdosta muuttaa lupamääräyksiä vain niiltä osin, kuin mitä koskien selvitysvelvollisuus on annettu.

Lupamääräyksen 24 mukaan luvan saajan on tullut esittää suunnitelma TSP-veden valmistuksessa muodostuvan sakan erottamisesta ja käsittelystä. Lupamääräyksen mukaan aluehallintovirasto on voinut selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa. Aluehallintovirasto on lainvoimaisen ympäristöluvan lupamääräyksessä 4 eriteltyt avo-ojan kautta Oulujokeen johdettavat vesijakeet. Näihin ovat kuuluneet kaikki laitosalueella muodostuvat likaantumattomat hulevedet, käytetty jäähdytysvesi, vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi, hiekkasuotimien huuhteluvesi sekä ioninvaihtomassojen regenerointiliuos. Hallinto-oikeus toteaa, että vedenkäsittelylaitoksen toiminnassa muodostuva sakkapitoinen vesi ja ioninvaihtomassojen regenerointiliuos on siten kyseisessä lupamääräyksessä eritelty erillisiksi vesijakeiksi. Aluehallintoviraston voimassa olevan ympäristöluvan selvitysvelvollisuutta koskevat perustelut puolestaan keskittyvät vain flotaatioprosessissa muodostuvaan sakkaan ja vaihtoehtoihin prosesseihin tai menettelytapoihin sen poistamiseksi Oulujokeen johdettavasta vedestä.

Valittaja on lupamääräyksen 24 mukaisessa selvityksessään muun ohella esittänyt, että ioninvaihtohartsien regenerointiliuokset lisäävät osaltaan kuormitusta vesistöön ja niiden viemärointi neutraloinnin jälkeen on yleisesti käytetty toimintatapa. Selvityksessä ei ole kuitenkaan esitetty yksityiskohtaista selvitystä regenerointiliuosten käsittelystä ja kustannuksen osalta valittaja on esittänyt arvioita ainoastaan flotaatiolietteen käsittelyn osalta. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että valittaja on ymmärtänyt lupamääräyksen 24 mukaisen selvitysvelvollisuuden koskevan ainoastaan flotaatiolietettä ja myös tosiasiallisesti esittänyt selvitystä ainoastaan sen osalta.

Edellä esitetty huomioiden hallinto-oikeus katsoo, että voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksestä 24 ei käy riittävällä ja selkeällä tavalla ilmi se, että erityinen selvitysvelvollisuus olisi koskenut ioninvaihtomassojen regenerointiliuosta ja samalla lainvoimaisella ympäristöluvalla on sallittu regenerointiliuoksen johtaminen avo-ojan kautta Oulujokeen. Valittajalla ei siten ole ollut ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaista velvollisuutta esittää lupamääräyksen mukaista selvitystä ioninvaihtomassojen regenerointiliuoksen osalta, eikä selvitystä ole tältä osin lupamääräyksen edellyttämässä laajuudessa myöskään esitetty. Aluehallintovirasto ei siten ole voinut ympäristönsuojelulain 90 §:n nojalla muuttaa voimassa olevaa ja lainvoimaista ympäristölupaa ioninvaihtohartsien regenerointiliuosten johtamisen osalta. Näin ollen hallinto-oikeus hyväksyy valituksen ja muuttaa valituksenalaista päätöstä ratkaisusta ilmenevällä tavalla.

Asian näin päättyessä lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Oulun kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 22.5.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Tanja Fagerhed sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Kirsti Poikonen.

Esittelijä Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Taminco Finland Oy Asiamies: Asianajaja [REDACTED] ja asianajaja [REDACTED]
Jäljennös maksutta	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastualue Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Oulun kaupungin terveydensuojeluviranomainen Oulun kaupunginhallitus Oulun Vesi -liikelaitos Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#